

„Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Operacja pn. „Promocja oferty turystycznej, walorów przyrodniczo – krajobrazowych oraz kulturalnych ziemi krańniczej poprzez publikację i imprezy” poprzez realizację zadania „Folder promujący Gminę Wilkołaz” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Instytucja Zarządzająca PROW - 2014-2020 Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

SPIS TREŚCI

Wstęp	1
Przynależność administracyjna i położenie	2
Historia i miejsca pamięci	4
Zabytki	8
Środowisko przyrodnicze	11
Kultura	14
Sport i imprezy sportowe	18
Ochrona przeciwpożarowa	20
Flora i fauna	22
Rekreacja	26

**(...) MOJA MALEŃKA OJCZYZNO
MÓJ ŻŁOTY WIDNOKRESIE
FOREMKĄ WYKROJONY
NIEBA ZIMĄ I W LECIE (...)
MATYŁDA WEŁNA**

SZANOWNI PAŃSTWO

Z przyjemnością przekazuję Państwu folder promujący Wilkołaz – Gminę z bogatą przeszłością, która pielęgnuje tradycje i dąży do nowoczesności.

Nasza „Mała Ojczyzna” swą wielowiekową historią, zabytkami, miejscami pamięci narodowej, realizowanymi obecnie inwestycjami i corocznie organizowanymi uroczystościami jednoczy mieszkańców, tworząc więzi międzypokoleniowe.

W folderze przedstawione zostało, oczywiście w skróconej formie to, co ponadczasowe, najważniejsze i najpiękniejsze, co wyróżnia Gminę Wilkołaz spośród innych gmin.

Mam nadzieję, że jej przeszłość, teraźniejszość, malownicze krajobrazy, urzekająca przyroda i swoisty niepowtarzalny klimat zachęcą do odwiedzin i nawiązywania kontaktów. Sądzę, że szczególnie dobrze będą czuć się u nas ci, którzy mają dosyć miejskiego zgiełku, hałasu, cenią sobie ciszę, spokój, piękno natury i aktywny wypoczynek. Jako gospodarz Gminy Wilkołaz serdecznie zapraszam do naszej „Małej Ojczyzny”, życząc spędzenia tutaj miłych chwil.

Paweł Głąb
Wójt Gminy Wilkołaz

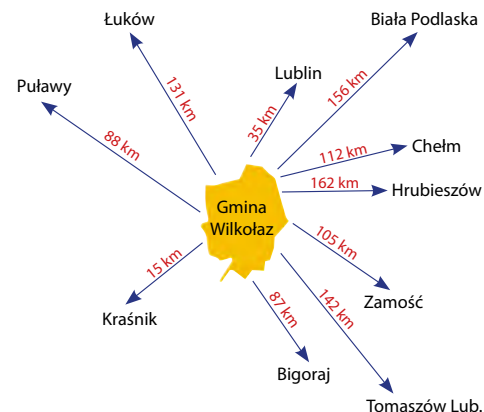

Powierzchnia Gminy wynosi 82 km² (8186 ha), co stanowi 8,2% powierzchni powiatu, 0,3% powierzchni województwa lubelskiego i 0,03% powierzchni Polski. Jest to gmina typowo rolnicza, w której użytki rolne zajmują obszar 82,8% ogólnej powierzchni. O osadnictwie na terenie Gminy, poza czynnikami historycznymi, jak istnienie szlaków komunikacyjnych, przynależność do ordynacji, dóbr kościelnych czy królewskich, w dużej mierze decydowały czynniki geograficzne, przede wszystkim dostępność do wody. Sieć osadnicza związana

jest ściśle z układem wód otwartych. Najwięcej miejscowości skupionych jest w dolinie rzeki Urzędówki, na której stokach powstały: Ostrów, Zalesie, Wilkołaz Dolny, Wilkołaz Drugi, Wilkołaz Trzeci i Wilkołaz Pierwszy, Wilkołaz Górny, Zdrapy, Wólka Rudnicka i Rudnik Szlachecki.

Układ komunikacyjny Gminy Wilkołaz tworzy droga krajowa nr 19 o długości 12,8 km, droga wojewódzka nr 842 o długości 3,65 km, dziewięć ciągów dróg powiatowych o łącznej długości 33,1 km, oraz sieć dróg gminnych o długości ok. 75 km.

Lokalizacja Gminy Wilkołaz z uwzględnieniem dzielącej ją odległości od największych miast regionu:

HISTORIA I MIEJSCA PAMIĘCI

Historia lokalna zaspokaja naturalne pragnienie ludzkie, aby znać nie tylko teraźniejszość, ale i przeszłość terenu, czy miejscowości, w której żyje się i pracuje. Tworząc dziś, to co materialne, a piękne, pamiętać należy, że nie „My” pierwsi tu żyliśmy i tworzyliśmy. Obszar Gminy Wilkołaz odznacza się układem sieci osadniczej, którego początki

sięgają wczesnego średniowiecza. Najstarszym znanym obiektem na terenie gminy jest wczesnośredniowieczne grodzisko na gruntach wsi Zalesie. Najstarszą miejscowością na terenie Gminy Wilkołaz jest sam Wilkołaz, późniejsza wieś ordynacji Zamojskich, która powstała już w XII wieku, a w wieku XIV była wsią parafialną. Pierwsza nazwa Gminy brzmiała „Wielkie Łazy”,

która z biegiem czasu przekształcała się w Wilkołaz. Nazwa „Wilkołaz” pochodzi od nazwy przejść wśród moczarów bagiennych – łązów oraz występowaniem dużych kompleksów leśnych. Do innych starszych miejscowości gminy należy wieś Zdrapy wzmiankowana już w 1676 r. Przed 1827 r. powstała Wólka Rudnicka i Pułankowice. Na późniejsze lata XIX wieku datowany jest Rudnik Szlachecki i Ostrów. Ziemie wilkołaskie kolejno znajdowały się we własności rodu Gorajskich, Tęczyńskich, książąt Olelkowiczów – Słuckich i Zamojskich.

Swoją miejscowość tworzą nie tylko budowle, ale przede wszystkim ludzie i historie z nimi związane. Wartym odnotowania jest fakt, że mieszkańcy Wilkołaza brali udział w Powstaniu Styczniowym, w wydarzeniach 1905 – 1907 oraz wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r. Cmentarz w lesie Krzywda upamiętnia jedną z najważniejszych bitew początku I wojny światowej, a podczas II wojny światowej na terenie Gminy działały placówki Narodowych Sił Zbrojnych, BCh, oraz AK.

Na bogatą historię gminy składa się wiele godnych obejrzenia **miejsz pamięci**. Sięgając do kart historii warto odwiedzić w Gminie Wilkołaz następujące miejsca pamięci:

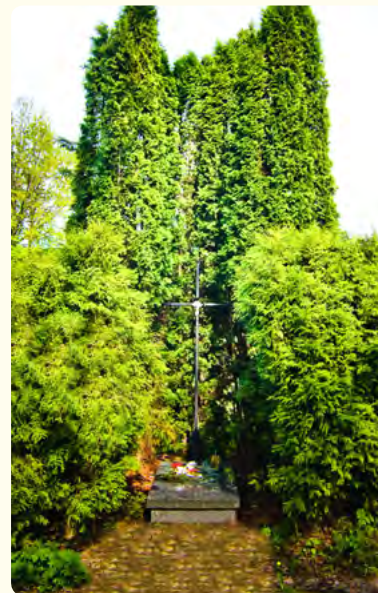
Las Krzywda (Wólka Rudnicka) jest największym cmentarzem wojennym w gminie. Na obszarze ponad 1 ha pochowani są żołnierze armii austro-węgierskiej i rosyjskiej, którzy polegli w dwóch bitwach o Kraśnik w 1914 i 1915 roku. Na tym cmentarzu znajdują się szczątki polskich legionistów z I Brygady Legionów walczącej po stronie austriackiej. Cmentarz nie jest wyodrębniony, jeszcze na początku lat 90-tych czytelny był w terenie dzięki starym drewnianym krzyżom. W ostatnich latach zostały one zastąpione potrójnym granitowym krzyżem i tablicą z napisem: „Cmentarz wojenny (żołnierze armii austro-węgierskiej i rosyjskiej 1914-1915) Pro Patria mortui. Część ich pamięci”.

Mogiła powstańcza (Rudnik-Kolonia) jest to miejsce zwane przez okoliczną ludność „Lipkami” i związane z dziejami powstania styczniowego. Według ustnego przekazu jest tu mogiła powstańcza. 25 stycznia 1864 r., idąc z Lublina do Kraśnika oddział piechoty rosyjskiej porucznika Kulikowa zaatakowały w Rudniku Szlacheckim partie powstańcze majora Józefa Jagmina. Doświadczony w wielu bitwach Jagmin zmusił Kulikowa do odwrotu. Rosjanie wezwali na pomoc oddział majora Bussowa. W tej sytuacji oddział Jagmina został zmuszony do ucieczki. Powstańcom udało się wycofać. Jest wielce prawdopodobne, iż zabitych powstańców pochowano w zbiorowej mogile na polach Rudnika.

Mogiła (Ewunin) – W Ostrowie po prawej stronie drogi prowadzącej do Ewunina znajduje się mogiła. Historia tego pomnika związana jest z działaniami wojennymi w czasie I wojny światowej. Latem 1915 r. ruszyła na lubelszczyznę ofensywa wojsk niemieckich i austro-węgierskich. 12 lipca 1915 r. rozpoczęła się bitwa o Urzędów, którego broniły jednostki 3 Armii Rosyjskiej gen. Dmitriewa. W zaciętych walkach brały udział walczące po stronie austriackiej 4 i 5 pułk piechoty I Brygady Legionów Piłsudskiego, który stacjonował w Kraśniku i Urzędowie. Działania bojowe toczyły się m.in. na polach Ostrowa, Zalesia i Ewunin-

na. Obie walczące strony odniosły olbrzymie straty. Poległych Polaków, Rosjan, Węgrów i Austriaków chowano we wspólnych mogiłach. Jedna z takich mogił znajduje się przy drodze do Ewunina. Jest to miejsce spoczynku żołnierzy. Na ciemnej płycie z granitu znajduje się napis „Mogiła zbiorowa żołnierzy z I wojny światowej 1915 r.". Całość jest zwieńczona metalowym krzyżem z wizerunkiem Chrystusa.

W Zalesiu na samym skraju lasu znajduje się **pomnik upamiętniający** ofiary walk żołnierzy NSZ z żandarmerią niemiecką z 27 maja 1943 roku. Rolę pomnika pełni

wielki głaz z umocowaną do niego płytą upamiętniającą nazwiska poległych żołnierzy. Obok stoi metalowy krzyż pomalowany na wzór drzewa brzoźowego.

Ważnym miejscem świadczącym o tragicznych losach mieszkańców gminy Wilkołaz jest najstarszy **cmentarz grzebalny zwany „dawny”**, znajdujący się przy skrzyżowaniu drogi Lublin-Krańnik z drogą Wilkołaz-Zakrzówek, istniejący od początku XIX w. Pochówków zaprzestano na nim w 1843 roku. Obecnie na jego terenie brak jest nagrobków, a w jego centrum znajduje się rzeźba przedstawiająca Chrystusa Błogosławiącego, po bokach którego są trzy kamienne filary z napisami poświęconymi żołnierzom AK poległym w czasie II wojny światowej. Po północnej stronie drogi od Zakrzówka, znajduje się drugi **cmentarz, tzw. „stary”**, który funkcjonował w latach 1848-1926. Widocznym elementem cmentarza jest murowana kaplica rodu szlacheckiego Guzowskich, zbudowana w 1886 r. Na uwagę zasługują również nagrobki księży pracujących w tutejszej parafii, w tym ks. Ignacego Górskiego. Ten niezwykły proboszcz prowadził zakład stolarski przy parafii i swoich czeladników wyprawiał do powstania styczniowego.

ZABYTKI

Najcenniejszym zabytkiem Wilkołaza jest Kościół p.w. św. Jana Chrzciciela w Wilkołazie, który został wzniesiony w latach 1648 – 1653 z fundacji starosty kałuskiego Jana Zamojskiego. Do jego budowy użyto cegieł oraz opoki kamiennej. Jest budowlą jednonawową, z półkoliście zakończonym prezbiterium. Wschodnia elewacja została wy-

sażona w cztery pilastry wspierające bogato profilowany gzyms, nad którym znajduje się szczyt z wolutowymi spływami po bokach. Kościół pierwotnie otrzymał wystrój barokowy. Jednak z powodu licznych remontów i przebudów zatracił cechy stylowe. Największa przebudowa miała miejsce w latach 1912-1919. W jej wyniku świątynię powięk-

szone o 2 boczne kaplice. Dzięki dobudowaniu kaplic kościół przybrał formę krzyża. Przy prezbiterium znajduje się zakrystia, przy nawie kruchta i wspomniane kaplice. W ich wnętrzu znajdują się trzy ołtarze boczne z drewna dębowego w stylu dopasowanym do baroku, autorstwa Bolesława Bojakowskiego. W lewej kaplicy znajdują się polichromie przedstawiające św. Franciszka z Asyżu oraz św. Antoniego Padewskiego. Kaplicę prawą zdobią polichromie przedstawiające Matkę Bożą Siewną oraz

Wniebowzięcie Matki Bożej. Plafony w kaplicach obrazują scenę złożenia Chrystusa do grobu oraz składanie hołdu przez poszczególne stany Matce Bożej. Plafony na sufitach zostały wykonane przez Celestyna Miklaśńskiego. W ołtarzu głównym umieszczono obraz św. Jana Chrzciciela powstały w latach 1937-1939 oraz obraz przedstawiający Matkę Bożą Łaskawą z przełomu XVII i XVIII wieku, a także płaskorzeźbę przedstawiającą scenę Narodzenia Pańskiego.

Po obu stronach obrazu w ołtarzu głównym ustawione są rzeźby św. Apostołów: św. Piotra z lewej strony oraz św. Pawła z prawej. Po bokach głównego ołtarza znajdują się rzeźby dwóch świętych niewiast: św. Katarzyny i św. Barbary. Polichromię zdobiącą wnętrze wykonano w latach 1955 – 1956.

Z pozostałych elementów tworzących wyposażenie kościoła należy zwrócić uwagę na wczesnobarokową kamienną chrzcielnicę wykonaną z piaskowca, pochodzą-

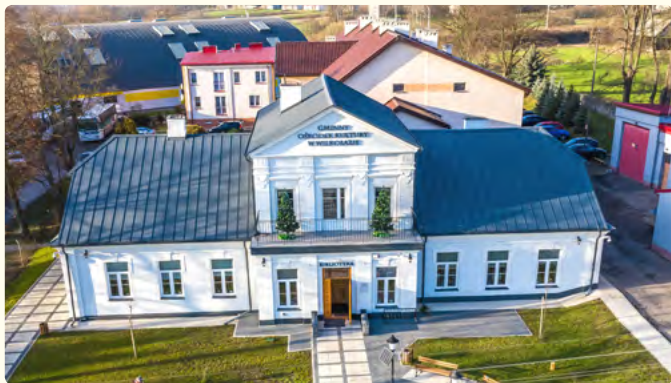

cą z połowy XVII wieku, rzeźbę Chrystusa Zmartwychwstałego wykonaną z drewna polichromowanego pochodzącą z II połowy XVII wieku oraz na krucyfiks wykonany z drewna polichromowanego pochodzący z początku XVII wieku. Obok kościoła znajduje się plebania wybudowana w 1907 r., a następnie przebudowana w latach 1971-1972 oraz dzwonnica z pięcioma dzwonami, z których trzy były wykonane w 1946 r. przez pracownię ludwisarską Felczyńskich. Kolejnym zabytkiem wartym uwagi jest **budynek Urzędu Gminy** wzniesiony w 1910 roku w Wilkołazie. Jest to murowana budowla piętrowa. Bogata dekoracja architektoniczna nawiązuje do secesji. Jako siedziba Urzędu Gminy, budynek był wykorzystywany do 1991 roku. Obecnie ma w nim siedzibę Biblioteka i Gmina Ośrodek Kultury.

Na terenie Gminy Wilkołaz znajdują się również inne obiekty warte uwagi, jak stojący na skraju Obrok **dom będący pozostałością po dworku**. Dworek zbudowano w 1880 roku dla potrzeb Ordynacji Zamojskiej. W 1905 roku dobudowano piętro.

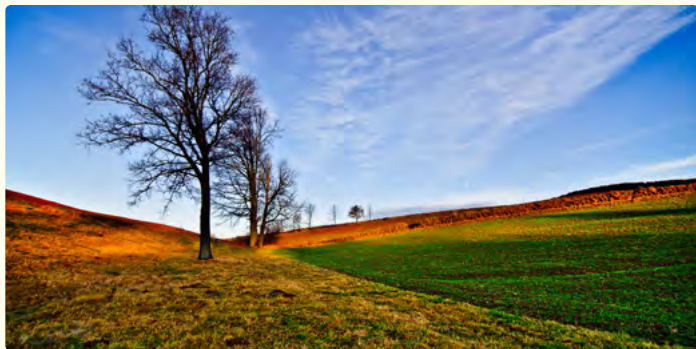
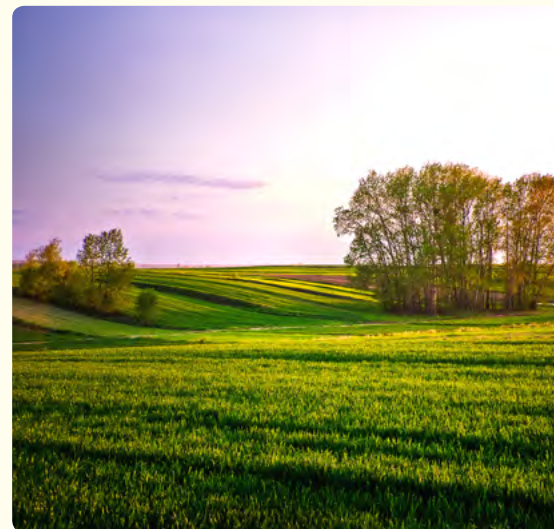
Przed II wojną światową dworek nabyła od Ordynacji pochodząca z Wołynia szlachecka rodzina Teleszyńskich. **Kapliczka z figurką św. Jana Nepomucena** znajdująca się w Wilkołazie Dolnym. Figurka została wykonana na przełomie XIX i XX wieku, prawdopodobnie na zamówienie ówczesnego dzierżawcy majątku. Kapliczka jest wyposażona w jednoskrzydłowe płycinowe drzwi, przeszklone górą. W ścianach bocznych znajdują się prostokątne otwory okienne, podzielone szczelinami na mniejsze kwatery tworzące formę krzyża. Ściany z zewnątrz malowane na kolor jasnoróżowy. We wnętrzu znajduje się ludowa figura św. Jana Nepomucena o wysokości około 80 cm. Kapliczka powstała ok. 1970 r.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Gmina Wilkołaz leży we wschodniej części mezoregionu Wzniesień Urzędowskich. Geograficzna budowa to margle i wapienie pokryte lessami. Z tych to skał wytworzyły się gleby żyzne, doskonałe do uprawy. Warstwa lessu podatna jest na erozję i sprzyjała wytworzeniu się na prawie całym obszarze gminy płytkich wąwozów. Wód jest mało. Jedynym ciekim wodnym jest rzeka Urzędówka, płynąca doliną o malowniczych

stromych zboczach. Stanowi ona podstawowy układ przyrodniczy gminy. Można go utożsamiać z lokalnym korytarzem ekologicznym, łączącym obszary chronionego krajobrazu. Krajobraz gminy jest atrakcyjny ze względu na nisko-falistą i nisko-pogórkowatą rzeźbę terenu. Kompleksy leśne znajdujące się w północnej i południowej części wpływają na atrakcyjność zasobów przyrodniczych i krajobrazowych.

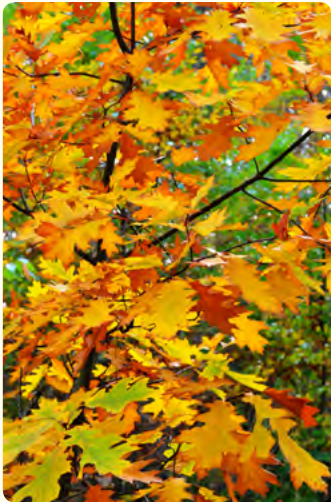

Na obszarze gminy wyróżnia się trzy typy rzeźby: wierzchowiny kredowe pokryte lessem położone na wysokości ok. 230-250 m n.p.m., powierzchnie denudacyjne położone na wysokości 200-230 m n.p.m., terasy zalewowe rzeki Urzędówki i jej bezimiennych dopływów. W rzeźbie terenu główną uwagę zwraca dolina Urzędówki od miejscowości Zdrapy do Ostrowa o cechach typowej doliny erozyjno-denudacyjnej i charakterystycznymi dla gminy wąwozami. Najwyżej wyniesiony teren na wysokości 263 m n.p.m. znajduje się na terenach graniczących z gminą Strzyżewice, najniższy położony teren znajduje się w zachodniej części gminy w dolinie rzeki Urzędówki w rejonie wsi Ostrów – 195 m n.p.m.

Odwiedzając Gminę Wilkołaz warto zwrócić uwagę na piękne pomniki przyrody, wąwóz Zaleski oraz wczesnośredniowieczne grodzisko.

Wartościowe przyrodniczo i atrakcyjne dla turystów jest wczesnośredniowieczne grodzisko w Zalesiu, zwane „Okopkiem”.

Teren zajęty przez „Okopek” ma kształt zbliżony do prostokąta o wymiarach 38 x 18 m. Zlokalizowany jest przy prawej krawędzi wysoczyzny nad doliną rzeki Urzędówki, na południowym skraju w Zalesiu. Od strony wschodniej i południowej obronnym czyniły go pionowe zbocza wysoczyzny (względna wysokość 15 metrów), od strony zachodniej brak jest czytelnych w terenie elementów obronnych. Od strony północnej „Okopek” otacza naturalny

wąwóz o szerokości około 25 m i głębokości 2,5-3 m. Na południowym zboczu wąwozu zachowały się ślady nasypu ziemnego wysokości do 0,5 m.

W literaturze archeologicznej teren „Okopka” w Zalesiu od 1964 r. występuje jako grodzisko wczesnośredniowieczne. Jednak badania weryfikacyjno-sondazowe przeprowadzone w 1996 r. wykłuzyły wczesnośredniowieczny rodowód tego miejsca. Wykazały one natomiast, że znajdowało się tutaj niewielkie fortalicjum z XVII w, najpewniej niezamieszkałe, wzniesione w doraźnej potrzebie, lub jako rodzaj bastionu przy zabudowaniach folwarcznych. Będąc częścią składową folwarku, pełniło bardziej funkcje prestiżowe niż obronne.

KULTURA

Gorącym krzewicielem kultury w Wilkołazie był Jan Bownik. Założył zespół teatralny i trzygłosowy chór szkolny liczący 100 uczniów. Oprócz swojej działalności kulturowej Bownik był inicjatorem budowy szkoły, która jednak nie została

ukończona z powodu wybuchu wojny. W czasie wojny i okupacji był przewodniczącym Polskiego Komitetu Opiekuńczego na gminę Wilkołaz i z tej racji organizował pomoc dla ludzi potrzebujących. W 1947 roku reaktywował zespół teatral-

ny, kapelę ludową, zorganizował 40-osobowy chór młodzieżowy, chór i orkiestrę szkolną. Wilkołaskie zespoły w pięknych, oryginalnych strojach niejednokrotnie występowały na różnych imprezach okolicznościowych.

W ramach Uniwersytetu Powszechnego, który Jan Bownik założył jako pierwszy (lata 1950-1957) na Lubelszczyźnie, odbywało się wiele spotkań m.in. z gośćmi

z Kuby, Bułgarii i NRD. Za wystawienie sztuki „Karpaccy górale” otrzymał nagrodę zespołową Ministra Kultury i Sztuki. W latach siedemdziesiątych przeszedł na rentę ze względu na zły stan zdrowia. Wkrótce rozśpiewany Wilkołaz powoli zaczął przechodzić do legendy.

Dzisiaj działalność kulturowa skupia się wokół **Gminnego Ośrodka Kultury w Wilkołazie**.

Warto wspomnieć, iż na terenie gminy działa prężnie **Młodzieżowa Orkiestra Dęta**, która powstała 19 lutego 2010 roku. Orkiestra uświetnia wiele imprez o charakterze lokalnym i powiatowym. Miała okazję zaprezentować się między innymi na Międzypowiatowym Festynie Orkiestr Dętych w Polichnie, XXXI Wojewódzkim Spotkaniu Pszczelarzy, festynie rodzinnym „Mamo, Tato dbaj o zdrowie” organizowanym przez miasto Lublin, festiwalu talentów „Mam talent” organizowanym przez KSM w Wilkołazie, Festynie rodzinnym w Bychawie, Domu Pomocy Społecz-

nej w Popkowicach, Wilkołaskim Pikniku Rodzinnym oraz Dożynkach Gminny i Powiatowych.

Dożynki Gminne są ważnym wydarzeniem w tradycji regionalnej. Na terenie Gminy Wilkołaz odbywają się cyklicznie w sierpniu. To dla rolników czas świętowania, udanych zbiorów. To święto plonów organizuje co roku inne sołectwo. Święto plonów rozpoczyna się mszą św., podczas której rolnicy dziękują za udane zbiory. Na dożynkach wystawiane są stoiska pokazowo-handlowe oraz promujące produkty Gminy. Można zakosztować chleba ze smalcem i kiszzonego ogórka...

SPORT I IMPREZY SPORTOWE

Każdy, kto posiada sportowego ducha, znajdzie w naszej Gminie coś dla siebie.

Pika nożna to jedna z najbardziej popularnych dyscyplin sportowych. Fanów tej dyscypliny do swojego grona zapraszają:

1. Klub Sportowy „Unia Wilkołaz”,
2. Klub Sportowy „L.K.S. Perła Rudnik”,

3. Uczniowski Klub Sportowy „Piłkarskie Nadzieje UNIA Wilkołaz”.

Działalność klubów ma na celu rozwijanie zamiłowania do piłki nożnej wśród dzieci i młodzieży. Wszystkie kluby biorą udział w rozgrywkach na szczeblu Lubelskiego Związku Piłki Nożnej.

Do kalendarza imprez sportowych wpisały się:

1. Mistrzostwa Szachowe Powiatu Kraśnickiego. Celem turnieju jest popularyzacja gry w szachy, rozwijanie zainteresowań szachowych oraz organizacja wolnego czasu. Podczas turnieju wyłaniany jest mistrz powiatu kraśnickiego w kategorii seniorów i juniorów do lat 18. Organizatorami turnieju są Urząd Gminy Wilkołaz, Starostwo Powiatowe w Kraśniku, Klub Sportowy „Unia Wilkołaz” i Szkoła Podstawowa w Wilkołazie.

2. Memoriał Kolarski im. Józefa Kłoca – poświęcony jest pamięci tragicznie zmarłego kolarza LZS Wilkołaz. Urodzony 17.09.1935 r. w Wilkołazie Pierwszym Józef Kloc był założycielem, instruktorem, ale przede wszystkim czynnym zawodnikiem sekcji kolarskiej LZS Wilkołaz. W 1960 r. Rada Główna LZS powołała Józefa Kłoca

na zgrupowanie kadry LZS, przygotowującej się do Wyścigu Pokoju oraz Wyścigu Dookoła Polski. 4 kwietnia 1960 r. podczas sprawdzianu czasowego na drodze doszło do wypadku, w którym Józef Kloc zginął. Wyścig organizowany jest od lat i przyciąga wielu zawodników w różnych kategoriach wiekowych. Zawodnicy ścigają się na trasie Wilkołaz Trzeci – Wilkołaz Dolny – Ostrów – Ewunin – Wilkołaz Dolny – Wilkołaz Drugi. W memoriale biorą udział także niestowarzyszeni, którzy w ramach przejazdu „Rowerem po zdrowie” pokonują 14,5 km, oraz drużyny OSP „Rowerem do pożaru” z terenu gminy Wilkołaz. Wśród uczestników losowane są atrakcyjne nagrody rzeczowe.

Organizację imprezy wspiera Urząd Gminy w Wilkołazie, Klub Sportowy „Unia Wilkołaz” oraz Starostwo Powiatowe w Kraśniku.

3. Wilkołaska Liga Futsalu WLF – do rozgrywek w pierwszym sezonie ligowym 2017/2018 zgłoszonych zostało 9 zespołów, składających się łącznie ze 108 zawodników będących mieszkańcami Gminy Wilkołaz. Od grudnia 2017 r. do marca 2018 r. drużyny rozegrały 72 spotkania. Rozgrywki odbywają się na hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Wilkołazie Pierwszym i są organizowane cyklicznie w każdym roku w sezonie jesienno-zimowym.

W tym roku tytuł mistrza ligi 2019/2020 zdobyła drużyna **Wybrzeże Klatki Scho-dowej**, drugie miejsce przypadło drużynie **OSP Wilkołaz**, a na trzecim uplasował się **Deeks United**. Celem rozgrywek jest propagowanie zdrowego trybu życia oraz popularyzacja halowej piłki nożnej jako formy aktywnego spędzania wolnego czasu.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Na terenie Gminy Wilkołaz działa 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, tj.: Ewunin, Ostrów, Pułankowice, Wilkołaz, Wólka Rudnicka i Zalesie.

Wszystkie jednostki są typu „S”, czyli posiadające na swoim wyposażeniu minimum jeden samochód. W wymienionych jednostkach OSP działa 263 członków ogó-

łem, w tym jest czynnych: 228, wspierających 9, honorowych 7 i kobiet 19.

Wszystkie jednostki OSP posiadają osobowość prawną i są zarejestrowane w Sądzie Rejonowym Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku w VI Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego oraz posiadają statut.

Wszystkie jednostki OSP z terenu Gminy posiadają strażnice murowane.

Jednostki OSP z terenu naszej gminy zostały założone:

- OSP w Wilkołazie w 1909 roku;
- OSP w Ostrowie w 1927 roku
- OSP w Pułankowicach w 1954 roku;
- OSP w Wólce Rudnickiej w 1960 roku;
- OSP w Ewuninie w 1963 roku
- OSP w Zalesiu w 1966 roku.

Najlepiej wyposażoną w sprzęt do działań ratowniczo-gaśniczych jest OSP w Wilkołazie. Posiada ona na wyposażeniu trzy bojowe samochody marki: Renault 45ACA937, Renault Midlum, Renault Trafic oraz inny sprzęt. Jednostka ta wchodzi do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego i ma najwięcej wyjazdów na teren naszej oraz sąsiednich Gmin. Jest ona dysponowana

przez Powiatowe Stanowisko Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Kraśniku. Pozostałe jednostki OSP posiadają również na swoim wyposażeniu samochody ratowniczo-gaśnicze oraz niezbędny sprzęt do podjęcia działań ratowniczych.

Co roku organizowane są gminne zawody sportowo-pożarnicze dla wszystkich jednostek OSP z terenu naszej gminy. Najlepsze dwie jednostki wyłonione w tych zawodach biorą udział w powiatowych zawodach spor-

towo-pożarniczych, w których zajmują czołowe miejsca. W OSP w Wilkołazie działa:

- Kobieca Drużyna Pożarnicza,
- Męska Drużyna Pożarnicza,
- Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza – chłopięca.

Jednostki OSP biorą co roku czynny udział w rozlicznych akcjach ratujących życie, zdrowie i mienie ludzi, tj. pożarach, powodziach, podtopieniach, usuwaniu skutków działania burz i huraganów, wypad-

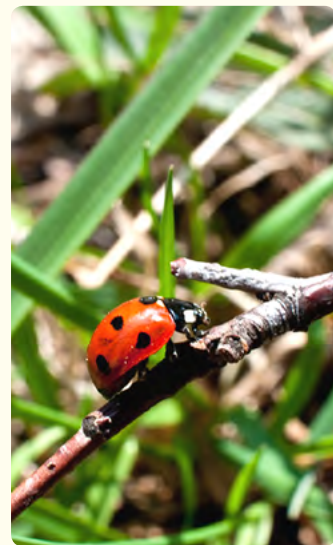
kach drogowych i kolejowych oraz innych drobniejszych zdarzeniach. Jednostki OSP biorą również udział w uroczystościach kościelnych, państwowych i związkowych, jakie są organizowane na terenie Gminy.

FLORA I FAUNA

Duże bogactwo flory i fauny występuje na terenie lasów całej gminy. Lasy dają niebywałą okazję do spędzenia wolnego czasu na łonie natury. Przechodząc obok drzew, można dostrzec wiele zwierząt i przelatujących ptaków. Można spotkać, m.in. lisa, sarnę, wiewiórkę, dziką, bociana czarnego i białego, gila, jaskółkę, kuro-patwę, słowika i kruka.

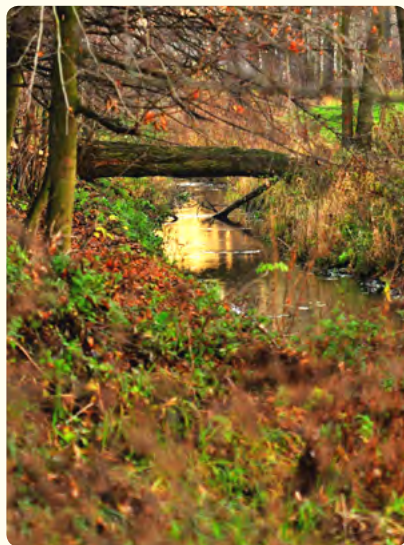
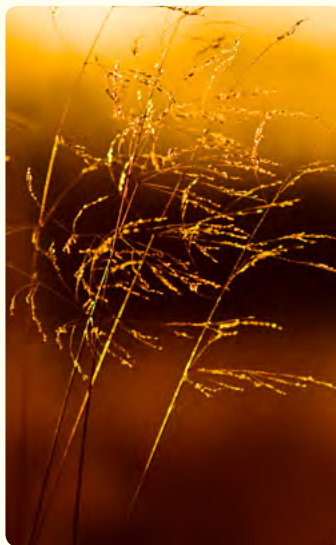

Pod drzewami rośnie dużo grzybów, leży wiele szyszek, kasztanów i pięknych liści. Jeśli człek usiądzie na chwilę, żeby odpocząć to usłyszy cudowny śpiew ptaków, stukot dzięciołów czy kukanie kukułki. Przez rozłożyste konary drzew wpadają promyki słońca. Czasem można dostrzec przebiegające zwierzęta, o czym można się przekonać odwiedzając te urokliwe miejsca.

REKREACJA

Dla poszukujących weekendowego odpoczynku mieszkańców Kraśnika, Lublina lub innych gości gmina Wilkołaz jest wymarzonym miejscem odpoczynku. Malownicze tereny, np.: wąwozu zaleskiego zachęcają do odpoczynku na łonie natury.

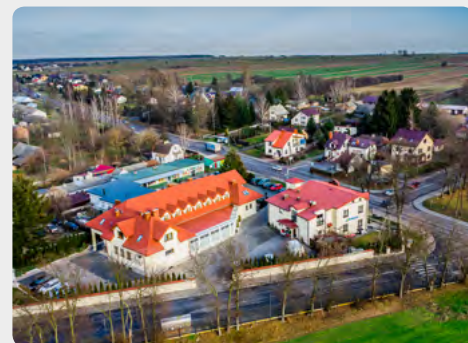
Zbiornik w Wilkołazie Pierwszym stanowi dużą atrakcję dla wędkarzy i nie tylko. Ci, którzy lubią grać w szachy znajdą tu stołki do gry z ławeczkami. Osoby ceniące ruch na świeżym powietrzu mogą zwiedzać piękne zakątki gminy na rowerach

lub uprawiając Nordic Walking, spacerując po okolicznych lasach. Aktywnie spędzić można również czas, grając z przyjaciółmi w piłkę plażową, tenisa ziemnego lub badmintonu.

Ciekawą atrakcją turystyczną jest Stadnina koni FaMaGusta – Ostrów Kolonia, która oferuje między innymi organizację kuligów, przejażdżki bryczkami i naukę jazdy konnej.

Opracowanie tekstu:
pracownicy Urzędu Gminy Wilkołaz

Koordynator projektu:
Anna Janczarek

Zdjęcia:
FOTO-MEDIA PIOTR KOSMAŁA
Aleja Niepodległości 31, 23-204 Kraśnik
oraz archiwum Urzędu Gminy Wilkołaz

ISBN: 978-83-66527-14-0

Wydawca:
ul. Radzikowskiego 100J/51, 31-315 Kraków
tel.+48 12 353 01 68 / 501 46 80 50
e-mail: wydawnictwo@idgreklama.pl
www.idgreklama.pl

Wilkołaz 2020

